

ირაკლი ნადარეიშვილი

გონივრის
ჩივილი

ირაკლი ნადარეიშვილი

გობიოზის

პიუჯი

თბილისი 2018

ავტორი: ირაკლი ნადარეიშვილი

რედაქტორი: ეკა ბერაძე

კომპიუტერული მომსახურება: ელზა აფაქიძე

**ნიგნი გამოდის ავტორის ხარჯით
ფასი სახელშეკრულებო**

**დაიბეჭდა სტამბა შპს „ოლიმპიკი VII“-ში
olimpikiVII@gmail.com**

ISBN 978-9941-27-809-9

© ირაკლი ნადარეიშვილი

ირაკლი ნადარეიშვილი დაიბადა 1975 წლის 10 მაისს ქ. თბილისში. ჰყავს მეუღლე და ერთი შვილი. 1981 - 1992 წ. სწავლობდა ქ. თბილისის შ. რუსთაველის სახელობის 112-ე საშუალო სკოლაში, გაძლიერებული ჰუმანიტარული განხრით. 1997 წელს წარჩინებით დაამთავრა ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის იურდიული ფაკულტეტი. 2016 წლიდან არის კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის სამართლის სადოქტორო პროგრამის დოქტორანტი.

სამუშაო გამოცდილება:

1994 - 1998 წლებში ქ. თბილისის გლდანის რაიონის სასამართლო, სასამართლო აღმასრულებელი.

1998 - 2000 წლებში — შ.პ.ს „კომპიუტერის“ იურისტი.

2000 - 2005 წლებში — საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო: საგამოძიებო დეპარტამენტის მცხეთის საგამოძიებო განყოფილების გამომძიებელი, საგამოძიებო დეპარტამენტის ქ.თბილისის მთავარი საგამოძიებო სამმართველოს კორუფციისა და ეკონომიკური დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის საგამოძიებო განყოფილების გამომძიებელი, საგამოძიებო დეპარტამენტის საორგანიზაციო-მეთოდური სტატისტიკისა და ანალიზის სამსახურის გამომძიებელი, საგამოძიებო დეპარტამენტის საორგანიზაციო-საკონტროლო სამმართველოს, აღმოსავლეთ საქართველოს განყოფილების უფროსი გამომძიებელი, საგამოძიებო დეპარტამენტის მე-2 სამმართველოს განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეთა უფროსი გამომძიებელი.

2005 - 2006 წლებში — საქართველოს გენერალური პროკურატურა: მთიანეთის საოლქო პროკურატურის შსს-ს ორგანოებში გამომძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის განყოფილების უფროსი.

2006 - 2007 წლებში — საქართველოს გენერალური პროკურატურა: მცხეთა მთიანეთის საოლქო პროკურატურის შსს-ს ორგანოებში გამომძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის განყოფილების პროკურორი.

2007 - 2013 წლებში — საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის წევრი (ადვოკატი სისხლის სამართლის სპეციალიზაციით).

2013წ - 2015 წლებში — საქართველოს მთავარი პროკურატურა საგამოძიებო ნაწილის, საპროკურორო ზედამხედველობის სამმართველოს პროკურორი.

2015 წლიდან-დღემდე: საქართველოს მთავარი პროკურატურა, სამართალწარმოების პროცესში ჩადენილი დანაშაულის გამომძიების დეპარტამენტის უფროსი. მინიჭებული აქვს სპეციალური ნოდება – პოლკოვნიკი, იუსტიციის უფროსი მრჩეველი.

გრძნობების რთველი

მაისის სითბოს, სიყვარულის ელფერი ჰქონდა.
თვალებს იფშენებდნენ გარიჟრაჟზე ნორჩი კვირტები
და გაბაფხულის მოძახილი ისმოდა გულშიც,
უმანკობად იფრქვოდნენ თეთრი ტიტები.

მომელამუნა ნელი სიო, ჩურჩულით მითხრა,
მომნიფებულა გრძნობა შენი ხეჭეჭურივით,
ვერ ამჩნევ განა? გული ფეთქავს, სულ სხვა რითმებით,
ვნებით აღვსილხარ საბარძიმე ღვინის ჭურივით.

ტყუილად გარბიხარ, შენ სიყვარულს ვერ გაექცევი
და, სადაც ბახუსს ეს ნექტარი დაუქცევია,
ჭერაც ვერავინ მოახერხა ამ გრძნობის მალვა,
საკუთარ გრძნობებს, ერთი მაუნყე, ვინ გაჰქცევია?

შენ აღელდები, ისე, როგორც ზღვათა ზვირთები,
და ლერწამივით მისი ლტოლვით გაიზნიქები,
ის სულ ვერ იგრძნობს შენთან ყოფნის სიახლოვეს და
შენ, ვით აგაბა, მსხვერპლის გვერდით ჩუმაღ იქნები.

დამიყოლია გაზაფხულის მაცდურმა სიომ,
ფრიალო კლდეზე, კენტად ამოსულ ყაყაჩოს წაწვდი,
მე ახლაც მახსოვს ის თვალეები შეშფოთებული,
და პირველ ყვავილს მოკრძალებით თუ როგორ განწვდი.

რაკრაკით გარბის წლების წყარო ჟამის ბილიკზე,
ბროლის სარკეში ვერცხლისფერი ჭაღარა მღერის,
ვერ გამიგია, ჩვენ ორს შორის ვინ იყო მსხვერპლი,
ახლა ვრწმუნდები, ავაზობა შენ უფრო გშვენის.

„მიყვარხარს“ გეტყვი კიდევ ერთხელ ამ ჩემი ლექსით
მე ის ჭური ვარ, მსვამენ, მაგრამ, რომ არ ვიცლები,
ყოველ გაზაფხულს, მაისობას, გრძნობის რთველი მაქვს,
გძველდები, მაგრამ სიყვარულით კვლავაც ვივსებ.

16.02.2011 წ.

ანბანი

ა რსი ჩვენი მოვლინების
ბ ელისწერის არის ნება,
გ ანსაცდელის, მოთმინების
დ ა სიმტკიცის გამოვლენა...
ე ს სოფელი გასავლელად
გ ისთვის ვნება, ვისთვის-ლხენა
ზ ოგის ხვედრი მხოლოდ არის
თ ავდადება და თვითგვემა.
ი ა-ვარდით მოფენილი
კ იბე ყველას როდი ხვდება!
ლ უკმაპური, რა გგონიათ,
მ აინც, რამდენს ენატრება?!
ნ უთუ ღირდა ცოდვა-მადლის
ო რ პინაზე დალაგება,
პ ირველ თვალის ახელვისას
ჟ ამის მყისვე დატირება?
რ ატომ ვტირით მოვლენისას ?
ს იცილიც ხომ შეიძლება?

ტ ირილით ნუ გამაცვილებთ,
უ ნდა შეძლოთ გაღიმება ...
ფ იანდაბად არ ვგებულვარ
ქ ეც მიყვარდა, ქეც ვუყვარდი
ღ რუბლებშიც მინავარდია და
ყ ანაშიც ტალახს ვხნავდი.
შ ენ რა ქმენი საიმისო,
ჩ ამჩურჩულე: „ ყოფნა ღირდა ?
ც ეცხლი გენტო სიყვარულის?
ძ ვლებს ათბობდა ალი წმინდა?“
წ ასვლა რაა, თუკი რჩება
ჭ რაქი შენი ანთებული,
ხ ალხი შენი მადლიერი,
ჯ ამი, ღვინით გაგსებული,
ჰ ანგი, შენზე წანამღერი და გზა, შენი
გაკვალული...

არ მეშინია ...

იცვი? შენი სულაც აღარ მეშინია,
მოგა ჟამი, ვიცვი, სადღაც შემომხვდები,
იქნებ შენთან უფრო შეგძლო დამშვიდება,
რას ვგულისხმობ? ალბათ, შენ თუ მიმიხვდები...

არ ვაპირებ შეგებრძოლო სიტყვითაც კი,
არ ვაპირებ უკვდავების წყარო ვძებნო,
მირჩევნია გიმასპინძლო ღირსეულად,
და საერთო ენა ვინძლო გამოვძებნო.

სიტყვას გაძლეგ, წუნუნით თავს არ შეგაწყენ,
არ ვაპირებ, არც ცოდვები დაგიშალო,
ამ ცხოვრებით უკვე ისე დავიღალე,
არ ვაპირებ შენთან ხგენით დავიღალო.

ერთი თხოვნა შემისრულე, სხვა არც მინდა
სარეცელს ნუ მიმაჭაჭვავ, გვედრები,
სიტყვას გაძლეგ, რომ დიდხანს არ გალოდინებ:
პირველივე მამლის ყივილს გამოვყვები.

2016.

აღსარება

უ ფალო შემინყალე, ნათელს მაზიარე,
ფ არსაგი ამარიდე, ავისგან დამიფარე,
ა ზრი განმინმინდე, გონება გამინათე,
ლ ოცვით მაპოვნინე სწორი გზა და მხარე.
ო ჭახი მიკურთხე და კერა დამილოცე,

შ იში განმიდევენე, იმედი ჩამისახე,
ე რთი მრავალთაგან, გზაკვალარეული,
მ ართლად მიმსახურე, მიზანი დამისახე.
ი სევ შენდობას გთხოვ, ვცოდე არაერთგზის
წ ესი დავარღვიე, არ ვიყავი მტკიცე
ყ ოფა ამა ქვეყნად ცოდვით დავიმძიმე,
ა თჯერ უარგყავი, ათჯერ დაგიფიცე.
ლ ამის ყველა ცოდვა, თავზე თავად ვიდვე,
ე ჭვიც შევიტანე, ბევრიც განვიკითხე

მ ეტად სიტყვით, ხანაც საქმით ვცოდე,
ე რთიც არა არის, შენ რომ არ იცოდე.

ც ისკენ სინანულით როს მივაპყრობ მზერას,
ო დეს გამიჭირდეს, კვლავაც შენ გთხოვ შეველას...
დ ა ეს აღსარება, ჩემი ლექსად თქმული,
გ ედრებაა, თეთრზე შავი კალმით ხნული.
ი სლა დამრჩენია სამართლებლად თავის,
ლ ტოლვა სინდისისკენ, ჭერაც ჩემში ყვავის
ი მედი მაქვს შენი მოწყალების თვალის.

ბედნიერი ხარ ...

ბედნიერი ხარ, თუკი რამის გჯერა და გწამს
ბედნიერი ხარ, თუკი ერთგულად იცავ მრწამს
ბედნიერი ხარ, თუკი სჯერდები მას, რაც გაქვს
ბედნიერი ხარ, თუკი შურით არ უმზერ სხვას...

ბედნიერი ხარ მაშინ, როცა არ ებრძვი თავს,
ბედნიერი ხარ, როცა არვის არიდე თვალს,
ბედნიერი ხარ, როცა არსად დაეძებ ხავსს,
ბედნიერი ხარ მაშინ, თუ გრძნობ დასაყრდენ მხარს...

ბედნიერი ხარ მაშინ, თუ ეჭვი არ ღრღნის აზრს,
ბედნიერი ხარ, როცა სინდისს ვერ ამჩნევ ბზარს,
ბედნიერი ხარ, თუკი მუდამ პოულობ გზას,
ბედნიერი ხარ, თუკი არჩევ ეკალს და ბზას...

ბედნიერი ხარ, თუკი არვინ გამადლის თავს,
ბედნიერი ხარ, როცა განვდიან ჭიქა წყალს,
ბედნიერი ხარ, როცა სიკეთე მადლსა ჰგავს,
ბედნიერი ხარ, როცა ვერავინ იტყვის ავს.

ბედნიერი ხარ, როცა ძმობილი ძმობილს ჰგავს
ბედნიერი ხარ, როცა ეულად არ გრძნობ თავს,
როცა, დალატის ნაცვლად, გამოგიწვდიან მკლავს,
ბედნიერი ხარ, შრომით თუკი არ ნაყავ წყალს.

და თუ ვერაფერს ასეთს ამჩნევ საკუთარ თავს,
სული წაწყმედას ლამობს, იღბალს უჩივი მკვდარს,
იქნებ რა ცოდვა გადევს, გული ბოლმის ჰგავს ზღვას,
ამ ლექსის კითხვას გიჭობს, ჰკითხო საკუთარ თავს.

ბ ე ლ უ რ ა

სხვაზე ნაკლებად ჭიკჭიკებს?
ანდა ნაკლებად ფრენს?
სხვაზე ნაკლებად ნავარდობს?
მოხდენით ვერ შლის ფრთებს?

მაშ რისთვის ავითვალწუნეთ,
და რისთვის ვესვრით ქვეებს?
საკუთარს რომ ვერ ვაფასებთ,
და ძეგლებს ვუდგამთ სხვებს.

ვინ არის მისებრ ერთგული?
ურცხვად რომ ვუყრით ხმებს,
განა ოდესმე დატოვებს
მშობლიურ სანახებს?!

განა სხვასავით გაიკვლევს
თბილ ქვეყნებისკენ გზებს,
ბამთრის სუსხსა და ყინვაშიც
მშობლიურ ცაში ფრენს.

ზიზილ-პიპილო არ მოსაგს,
ვერც გალობს და ვერც სტვენს,
ჟღურთულ-ჭიკჭიკით, მითხარით,
განა თუ ვინმეს ვნებს?

პირველი ის ეგებება
ნახნავ-ნათესის მტრებს,
გუნდებად ებრძვის ბუმ-კოდოს,
კალიასა და სხვებს.

სამშობლოს სიყვარულისთვის
არ დაიშურებს ფრთებს,
ჩუმად აკეთებს თავისას,
არც არას ითხოვს მეტს...

პირველობისთვის არ ებრძვის
თვისტომთ და მეგობრებს,
ჭეშმარიტ მამულიშვილებს
ასე სჩვევიათ ბევრს.

ნუ შეადარებთ იადონს,
ბულბულს, მერცხალს და მტრედს,
ბელურაა და ბელურობს
ნურც ნურვინ მოსთხოვთ მეტს.

აქ დაიბადა, აქ კვდება,
აქ ეგუება ხვედრს,
იფრინე ლაღად, ძმობილო,
ნურვის მოუხრი ქედს!

ბუნება

მხოლოდ შენ იცი, რა როგორ დახატო,
რას რა შეუხამო, არიო ფერები,
სამყარო მოქარგო, ან გააშავეთერო,
არც ფუნჯი გჭირდება, არც მარჯვე ხელები.

ხატავ გამუდმებით სხვადასხვა პეიზაჟს,
არც ერთი შენი ტილო, არა ჰგავს მეორეს,
მაგ შენს ფერთა გამას სულ სხვა სული უდგას
ვერც ერთი მოკვდავი ვერ გაიმეორებს.

შენთან ყველა ნიჭი უსუსურად მოჩანს,
და სულ სხვაგვარია შენი სიმფონია,
შენი ბობოქრობაც ისე ლამაზია,
ზუსტად რომ გადმოსცეს ვინმემ, არ მგონია.

შენი სამფლობელო ღიაა ყველასთვის
და შენი წესები არავის ამონებს,
უბადლო შემოქმედს, მე შენ ქედს მოგიდრეკ,
უსიტყვოდ დაგნებდები ბუნების კანონებს.

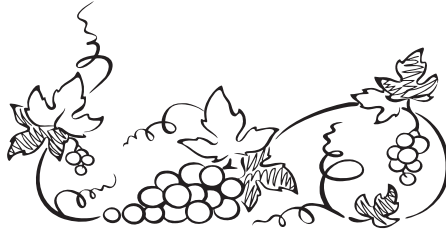
გადავიღალე

თითქოს არაფერს წარმოვადგენ, საოცარია,
მაშ რისთვის მერგო, ამდენი სევდა-დარდის ატანა?
ერთი მოკვდავის სულისათვის რატომ იბრძვიან,
ამ ერთ სხეულში ცალკე ღმერთი, ცალკე-სატანა?!

რაში ვჭირდები ან ერთს და ან თუნდაც მეორეს?
თავისუფლების არჩევანმა აზრი არია,
ეს ჩემი სული ასპარეზად რად გაუხდიათ?
არარაობის გამო ბრძოლა? - საოცარია.

განა რა ღირსი შევიქენი ამ ყურადღების,
ორი უკვდავი, ერთი მოკვდავის სხეულში სახლობს,
ერთი სხივსა მფენს და როს წელში გავიმართები,
მეორე ბიძგით ისევ გაუვალ ჭაობში მაფლობს.

ნეტავ სადამდე გაგრძელდება ეს ორთაბრძოლა?
უკვე რამდენჯერ შეგნებულად მხარი ვიცვალე,
მინდა ვიყვირო, გესმით, უკვდავნო! გადავიღალე,
მაშ დამდეთ მსჯავრი, მე სიცოცხლეში გარდავიცვალე.

გამომიგონე

გამომიგონე, თუკი არ გყავარ
გაინავარდე ფანტაზიის ჭრელ ტრამალებში,
წარმომისახე, იდეალად გამოძერწილი,
ისევე აგენტოს ნაპერწკალი ჩამქრალ თვალეებში.

ნუ მელოდები, მე შენთან ვარ, მიმოიხედე
ხედავ? სინათლის ციალს სულში? ნუთუ ვერ ამჩნევ,
და, თუ ჩავქრები, ჩაიხედავ ერთ დღეს სარკეში
და უჩემობას დაღლილ შუბლზე მყისვე შეამჩნევ.

ნუ დამიძახებ, მე ხომ მესმის ისედაც შენი
და ნუ დამტუქსავ, თუ მცირეოდენს დავიგვიანებ,
მე რომანტიკა დამარქვეს და ასე მჩვევია,
ვარ, არ გასვენებ და, თუკი წავალ, შენვე ინანებ.

დამაგვიანდა

ამ ჩემი კალმით, თეთრ ფურცელზე შავ ხნულს გავავლებ
აქ ხან მეფე ვარ, ხან დერვიში და ხანაც მონა,
იქნება სჯობდეს, რომ ეს გული სულაც არ მქონდეს,
რა საჭიროა, თუკი არ ძგერს იმ გულის ქონა?

იქნება სჯობდეს, შევიშალო ვიქცე სულელად?
ჩამოვირეცხო ყოველი აზრი, დარდი ყოველი
იქნება სჯობდეს, დავანთხო სინდისიც ლაფში,
იქნებ სამართალს უსამართლოდ დღემდე მოველი.

იქნებ ვიცხოვრე, ისე, როგორც არა მმართვედა?
იქნებ ღირსების აღქმა ჩემში სხვაგვარი იყო,
იქნებ და სულ სხვას მოელოდა უფალი ჩემგან,
და, თუ კი არა, როცა ვუხმობდი, მაშინ სად იყო?

განა რამდენი განსაცდელი მერგება წილად,
ნუთუ ცოდვებით სული ისე დანაგვიანდა,
მე ეპოქებში ავირიე და გაგჩნდი ადრე,
ან იქნებ სულაც მოვლინება დამაგვიანდა?!

იქნებ ამიტომ ვეტრფი წარსულს, ვებრძვი წისქვილებს,
საკუთარ თავსაც ვებრძვი ხშირად, რომ ვთქვა სიმართლე,
იქ, სადაც მწვერვალს მივადწევდი, ვიტეხავ კისერს,
ჩემთვის წყვდიადი სადაც არის, სხვას აქვს სინათლე.

მე ვერ აგუნწყვე დროს ნაბიჯი - წარსულში ჩავრჩი,
ყარაჩოხელთა ადათების დავრჩი ტრფიალად,
მე ეპოქებში დავიკარგე, მოვედი ადრე,
ან, იქნებ, ჩემმა მოვლინებამ დაიგვიანა.

07.09.10 წ.

დიდი კაცობა

დიდი კაცობა, გადიდკაცებას არ ნიშნავს სულაც, გადიდკაცებულს, დიდი კაცობა მეტადრე შვენის, დიდი კაცობით, გადიდკაცებულს, დიდი კაცობა კი არ აკნინებს, კი არ უხდება, არამედ შველის.

შველის, რომ სახე არ დაკარგოს დიდმა კაცობამ, გადიდკაცებულს, აიძულებს მადლის გაღებას, დიდი კაცობით, გადიდკაცებულს, დიდი კაცობა არ აპატიებს არამი ლუკმის სახლში წადებას...

ასე რომ, ვისაც ძალა შეგწევთ დიდი კაცობის, კურთხეულ იყოს ერში თქვენი გადიდკაცება, მაგრამ ერთია, თუ კი კაცობას გაუჩნდა ბზარი, მაშინ ვიხილავთ დიდი კაცების გადიდგაცებას.

2016 წ.

ვაგელინი

სულ ერთია, ვინა ხარ...
სპარსი, მავრი, ელინი,
ცხოვრებაში თუკი გაქვს
თხევადი ვაზელინი.

თუკი თავი მუშაობს,
გახსნილია ფორები,
ვაზელინით ბრწყინავენ
გუშინდელი ღორები.

ყველა კარებს გაგიღებს...
პრობლემებიც ნულია,
ვაზელინის გარეშე,
თურმე ყოფნა რთულია.

არავინ შეგეხება,
თუნდაც გქონდეს ცოდვები
შენზე თქმული სიმართლეც
არის თურმე ბოდვები...

მუდამ ცხენზე იქნები,
და არ იგლი ქვეითად,
თუკი სინდის-ნამუსის
სმენა დაგიქვეითდა,

თუკი, ცოტა ურცხვობაც
ბაგეთაგან აღმოგხდა,
ქვეყნის დამაქცევარი
დღესაც იტყვი, რა მოხდა?

ხელს კი სხვისკენ გაიშვერ,
ენაც მხოლოდ ხორცია,
თავის ფორებიდან კი
ჩქეფს მორიგი პორცია.

უნწყვეტობა ვაზელის
ხდის უებარ მალამოდ,
„ვის გჭირდებით, ბატონო,
და დღეს რომელს გაამოთ?“

როცა ასე იცხოვრებ,
ხარ ნამდვილი „გენია“
ანმყოფ შენა გწყალობს და
მომავალიც შენია...

ერთ დროს ჯალათის ხალათს...
მსხვერპლის მანტიას არქმევ,
შენს დაქცეულ ხალხის ხმას
უმაღ ბრბოს ხმას დაარქმევ...

საჭაროდ განაცხადებ...
„ არ მრცხვენია წარსულის“
გასაგონად, ხმამაღლა...
ყველა თავზე გასულის.

მერე რა, რომ ნეხვის სუნს
ვერ გიფარავს სუნამო,
მთავარია, ვისაც ჭერს
ვაბელინით უნამო...

შენი საჭიროება...
ყველას ნათლად ანახო,
რომ გუშინდელ პატრონებს
უკანალი ანახო...

შენთვის ჩრდილში იქნები,
სახრავს რა გამოგილევს,
და სულ ერთი იქნება
შენზე ვინ რას ყროყინებს.

ნეხვში გასვრილი ბუზი
ხვალვე თაფლში იცურებს,
გუშინ შენს ცურზე იჭდა?
ხვალ მოძებნის სხვის ცურებს...

სულ მაძლარი იქნება,
სხვის ვარამზე გამზრდილი,
განა მისი ბრალია -
ასე არის აღზრდილი.

ასეთი აქვს ბუნება,
არსად არ იძირება,
სულ ნეხვივით ტივტივებს
თუკი არის დინება...

იქით გადაბარგდება,
სადაც ელის ლხინებას,
ურცხვად გეტყვის: „მე რა გენა,
ღმერთმა ასე ინება“...

ასე არის, მართალნო...
ამგვართ თუ შეეხებით,
ე მაგ თქვენი სიმართლით
თქვენვე წამოეხევიტ...

ის კი კვლავ ინებივრებს
გაზელინის მორევში
მთავარია უწყვეტი
დენა ჰქონდეს ფორებში...

ეს ცხოვრება სიმართლის
შავ-თეთრ ფერთა გამაა,
გაზელინი, გახსოვდეთ,
უებარი რამაა!

26.06.2017 წ.

ვერ დავამთხვია

დღემდე დავეძებ საკუთარ თავს ... არადა მქონდა,
საკუთარ თავთან მუდმივ ჭიდილში ვიყავი, ჰოდა...
მინდოდა წვიმა, მაშინ, როცა გრიგალი ქროდა,
ვერ დავამთხვია, ის, რაც მინდოდა, და ის, რაც მქონდა.

მინდოდა სითბო და სწორედ მაშინ ყინავდა თოვდა,
შემეძლო შველა და მაშინ შველას არავინ მთხოვდა,
მქონდა ძალა და სინამდვილეში ეს ძალა მფლობდა,
მქონდა ოქრო და არც არაფრის სურვილი მქონდა.

მაშინ, როდესაც დილის ნამი ბალახზე თრთოდა,
და, როცა სული რომანტიზმის ღრუბლებში ქროდა,
გონება სევდით კვლავ რეალიზმის ჭაობში მფლობდა,
ვერ დავამთხვია, ის რაც მინდოდა, და ის, რაც მქონდა....

2016

ვიცი შეგხვდები

მე კი არა და, თავად უფალიც გაასამართლეს,
სიყვარულისთვის, სიყვარულით მქადაგებელს, ვერა გაუგეს
თვალით ხედავნი, ხმა ესმოდათ და ვერ შეიცნეს
საკუთარ შემქმნელს შექმნილებმა წესი აუგეს...

მე კი არა და, ძესას ღვთისას, თქვენ დასდეთ მსჯავრი,
ჯერ ჯვარზე აცვით ... შეაგებეთ შემდეგ ლახვრები,
თქვენ მე დამინდობთ? გააგებულ ადამის მოდგმავ?
უფალო ღმერთო, რად შეგვქმენი აგრე ახვრები...

მტერს ჰყვარობდეთო, რომ მოძღვრავდი, ნეტავი რისთვის?!
ჩვენ ხომ მოყვასის სიყვარულშიც ვყოფილვართ მრუდე,
მიმტევებლობას კი არა და ... თავად სიყვარულს,
ხელი ვკართ და შემოვავლეთ შიშისგან ზღუდე.

ასეთები ვართ და შენც გიდეგს ამაში ბრალი,
ევოლუცია განიცადეს ხატად შექმნილთა,
ადამის მოდგმას ბოღმით, შურით, შიშით გაპოხილს,
ნულარ შეხედავ, როგორც ერთ დროს საკუთარ შვილთა.

შენ რა გგონია, კიდევ ერთხელ რომც მოგვევლინო, ვინმე შევიცნობს? და შენს სიყვარულს ვინმე გაიგებს? ორჯერ და სამჯერ უფრო სასტიკი დაგხვდება მოდგმა და ორჯერ სწრაფად გოლგოთისკენ ყველა წაგიღებს.

შენ რა გგონია, წყალს მოგაწვდის ვინმე დაჩოქილს? ან პალმის რტოებს დაგიფენენ, როგორც მესიას? არ მოვისმენენ ...არც აქამდე ესმოდათ შენი, დღეს მოგახლიან: „ჩვენც ვკითხულობთ ასეთ ლექციას“.

უკანასკნელად როცა დაეშვი, რა დაგხვდა მაშინ? გახსოვს, რამდენი შეგეგება ტაძრად მომავალს? თითოთოროლა თუ დაგხვდება... ესეც საქმეა, ფარისევლურად შეგავედრებენ თავის მომავალს.

ან რა გული გაქვს ამისთანა, ან რა გაძლება, ამდენ სიყალბეს როგორ ისმენ, ან როგორ არჩევ? რით ვერ განრისხდი და დაგვატეხე ზეცა ქუხილად, გაორებულებს და ცოდვილებს, ნეტა, რას გვაჩვენებ?

იქნებ აიღე ხელი ჩვენზე ... დავალთ დინებით, სადამდე მივალთ, გვაკვირდები ზეცის ტახტიდან, ნუ განზილდები, თუკი ხვალე ღორებს იხილავ, ერთ დროს შექმნილთგან საკუთარი სახის ხატისგან.

არც ის გვეგონოს, უმანკო ვარ და შენ შეგჩივლე მეც ამ ღორების ნაწილი ვარ, მათი კოლტიდან, მეც დახარბებით მიმირთვია ცოდვის ნაყოფი და სხვისთვის სახრე მეც გამითლია ეკლის ტოტიდან.

მეც დამიგმიხარ და წესები დამირღვევია,
მაგრამ უბრალოდ, ჯერაც მყოფნის გამბედაობა
და ვალიარებ, თუმცა შენი არც მე არ მესმის,
ვერ ამიხსნია შენი მცნებების არსი, რაობა...

არ მეშინია, დრო მოვა და ვიცი, შეგხვდები,
მეც მაქვს კითხვები სიყვარულის მქადაგებელთან,
მეც მაქვს კითხვები ცხოვრებასა და სამართალზე,
და ეს შეხვედრა არ იქნება მათმებელთან...

ვიცი, შეგხვდები, ერთხელ მაინც ვიცი, გიხილავ,
მეც გეტყვი სათქმელს, რომც არ მქონდეს შემდეგ შენდობა,
დროა გამოჩნდე , რომ არ იყოს შემდეგ გვიანი,
და არსებობას სანამ კაცი შენსას ენდობა...

დროა გამოჩნდე ...სანამ ვინმეს კიდევ სჭირდება,
სანამ ჯერ კიდევ შენს ხატებთან იწვის სანთელი,
სანამ ჯერ კიდევ გადარჩენა ამ მოდგმის ძალგის,
სანამდე წყვდიადს სულ შთაუნთქავს სულის ნათელი...

ჩემთვის არა გთხოვ, მე ხომ უკვე დამედო მსჯავრი,
მე კი არა და ... შენც, უფალო, გაგასამართლეს,
ჩემს ბოლო სიტყვას მაშინ გეტყვი, როცა შეგხვდები,
ჩემს ბოლო კითხვას - შენ დაგისვამ...ჩემს მოსამართლეს.

09.01.2017

თბილისი „სითი“

ყარაჩოხელთა ნაშიერნო, ხართ კიდევ სადმე?
მაშ, წინაპართა ფაფახები მოძებნეთ სხვენში,
ვერცხლის ქამრებზე ბაირალი გამოინასკვეთ,
ჩოხის კალთები აკეცეთ და გასწორდით მხრებში.

განთიადისას, თუკი ვინმე სადმე შემორჩით,
რიყზე გელით, რომ ბოლოჯერ გაცოცხლდეს მითი,
მეტეხის ხიდზე ამ ჩვენს ქალაქს აგუგოთ წესი,
რამეთუ ხვალე გაიღვიძებს თბილისი „სითი“.

რამეთუ ხვალე, წარბამოქნილ კოხტა ბიჭები,
მალალქუსლიან ფეხსაცმელით ატეხენ როკვას,
რამეთუ ხვალე, ეს ქალაქი საკუთარ ნებით,
ბოლომდე შესვამს ფრუჟერებით სოდომის ცოდვას.

რამეთუ ხვალე გაიღვიძებს მხოლოდ აჩრდილი
და შუშის ხიდი მეტეხის ხიდს დაუწყებს მტრობას,
რამეთუ ხვალე გათენდება ბოლო აისი,
და ამ ქალაქში ტრადიცია დაიწყებს კვდომას.

ყარაჩოხელთა ნაშიერნო, შემორჩით სადმე?
უკანასკნელად დაამშვენეთ შავი ჩოხებით,
თქვენი ქალაქის, შესანდობარს განვდით ფიალით,
რას ვიფიქრებდი, რომ უბრძოლველად დაიჩოქებდით.

სუფრა გაშალეთ, ისე, როგორც, უწინდებურად:
ცოტა მწვანილი, ცოტაც ყველი და თუნგიც ღვინო,
თუ რამ მოგრჩებათ, როგორც სახელი, მტკვარს გაატანეთ,
მაგრამ იცოდეთ, რომ დღეს არავინ წაიღიღინოს.

დუმილით შეხვდით მარცხს, საკუთარ უსუსურობის -
დუმილის გამო შემოგენგრათ ქალაქი - მითი,
ყარაჩოხელნო, დაამსხვრიეთ ყველა ფიალა,
ხვალ ფრუჟერებით იბადება თბილისი „სითი“.

თილისმა

ყველა თილისმას ეძებს თავისას,
ამბობენ - ქვები გვიცავს,
ზოგი აღმერთებს თურმე მთვარის ქვას,
ზოგიც - ბურმუხტ-ლალს ფიცავს...

ზოგის თირკმელებს შველის აგატი,
ზოგის ელენთას – ქარვა,
ავი თვალისგან გიცავთ გიშერი,
თუ არ გივარგათ კარმა.

ზოგის ქვა, თურმე ჟადეიტია,
ზოგიც ეშმაკობს მუდამ,
მთის ბროლს ურჩევენ, მას კი ჭიუტად
კვლავ ბრილიანტი უნდა.

თუ სიყვარულში არ გაგიმართლათ,
ფირუმს ძალუძსო შველა,
დაიკიდეთ და თქვენს ფეხქვეშ ნახავთ,
როგორ დაემხოს ყველა.

იქნებ ნეფრიტი ან სერდოლიკი?
ციტრინს არა აქვს ფასი,
თუკი შეიძენთ ბედნიერების
სავსე გექნებათ თასი.

იცით, ბარაქას რა აორმაგებს?
მილიონების შოვნას
შესძლებთ უთუოდ, თუ მოახერხებთ
ავანტურინის პოვნას...

კიდევ რამდენი კენჭი სადდება
ყველას ვერ მოთვლის ენა,
ქვას ენდობიან და შრომის ნაცვლად
აქვთ ამ ქვა-ღორღის რწმენა.

ამგვარ რჩევებით დიდი, პატარა
ყველა ქვას ეძებს თვისას,
თუკი კისერზე დაიკიდებენ,
სწამთ, მიაღწევენ მიზანს.

თეთრ ოპალს ეძებთ? ან იქნებ ნეფრიტს?
ზოგი ქრიზოპრამს მტენის,
ჩემი ქვა, ვიცი, მარმარილოა
და ისიც შავი ფერის.

დიდს და პატარას, ჯანმრთელს და სნეულს
იგი თანაბრად შვენის,
ვიცი, რომ სადღაც გამოთლილია,
მხოლოდ წარწერას ელის.

ვისაც კვლავ გჭერათ, ფერად კენჭების,
თქვენზე სულ სხვა ქვა მრუნავს,
ტვინნაკლულობას მხოლოდ გრანიტი
და მარმარილო კურნავს...

07.2017 .05 წ.

თქვენ რა გგონიათ

ღამის სიღინჯე, სევდანარევი,
მე მირჩევნია კაშკაშა მზესაც,
თქვენ რა გგონიათ, რომ გაგიზარდე?
მე მთვარის შუქზე ვოცნებობ დღესაც.

ვოცნებობ, დადგეს ის დრო და ჟამი,
როს საკეთებელს დაიტევს ფიქრი,
თქვენ რა გგონიათ, რომ გაგიზარდე?
არა, მე ისევ ფიქრებში მივქრი...

ვფიქრობ, ხვალინდელ დღის დასასრულზე
ვფიქრობ, საიდან დაბერავს ქარი
ვფიქრობ და ვამჩნევ, ასაკთან ერთად,
ჩემს ოცნებებსაც უჩნდებათ ბზარი.

თქვენ რა გგონიათ, ავიღე ხელი?
თუმცა ეჭვები ღრღნიან ჩემს გეგმებს,
ფიქრის შტორმები უმტვრევენ ანძებს,
ჩემი მომავლის ოცნების გემებს ...

თქვენ რა გგონიათ. რომ აღარ ძალმიძს?
მე მზად ვარ სიყრმეს კვლავ ხარკი მივცე,
თქვენ რა გგონიათ, რომ გავიზარდე?
და ფანტაზიას არ ჰყოფნის სივრცე?

თქვენ რა გგონიათ, რომ სული ჩემი
ამ რეალობამ გარიყა გაღმა?
არამც და არამც, ტრიოლექტივით
კვლავ დაგყიალებ აღმა და წაღმა...

მე კვლავ ვოცნებობ, ბავშვობა ჩემში
ჯერ არ მომკვდარა და ჯერაც სუნთქავს
და ეს ოცნება ბავშვური ჟინით
მე მხდის უძლეველს და მე მხდის უკვდავს.

თქვენ რა გგონიათ, რომ აღარ მჯერა?
რომ ოცნებები აღარ ხდებიან?
მე მჯერა, მტკიცედ სანამ ოცნებობთ,
თქვენი სულებიც არ წახდებიან.

ინანებ რაც გითქვამს....

ერთხელაც მოიხედავ, იქ აღარ ვიქნები,
მომძებნი, ვერ მიპოვი და სახტად დარჩები,
ვერ ჩამეხუტები და ვერ შემეხები ,
თუმც მოგონებებში და გულში ჩაგრჩები.

ჩაგრჩები მალულად, იქ სადღაც სიღმეში,
ჩაგრჩები ჭრილობად და ყოველ შენს სიტყვას
რამაც კი ოდესღაც მე გული მატკინა,
ინანებ, რაც გითქვამს და რაც ჯერ არ გითქვამს...

უჩემოდ მზეც ამოვა, ნიავიც იქროლებს
კვლავაც გაიცინებ, კვლავაც გალადდები,
მაგრამ, როგორც ჩემში, ერთ დროს იდედოფლე
ისე ვერავისთვის ველარ ამაღლდები

გაყინულ ხელებზე ვინ მოგელამუნება?
ვინ გაგემასხრება და აგაღლიცინებს?
ჩემსავით ვინ დაიკრავს მკერდზე შენს ხელებს და
შენს განიწმატებაზე ნეტავ ვინ იცინებს?

დრო მოვა, გამოგხედავ კედლის სურათიდან
ვეცდები, იქიდანაც ვიყურო ღიმილით,
როცა დავინახავ ბებოს შვილიშვილი,
როგორ არ ასვენებს კვლავ ჟივილ-ხივილით.

და, როცა გადაშლი, ალბომებს გაცრეცილს,
როცა გადაავლებ თვალს ლექსთა სტრიქონებს,
მიხვდები, რომ ვცოცხლობ და ჯერაც შენთან ვარ,
და მოგონებებიც კვლავ გადაგიქროლებს.

მე ვცოცხლობ მალულად, იქ სადღაც სიდრმეში
ვიფეთქებ ჭრილობად და ყოველ შენს სიტყვას,
რამაც კი ოდესღაც მე გული მატკინა,
ინანებ, რაც გითქვამს და რაც ჯერ არ გითქვამს...

12.01.2017 წ.

იღბალი

თუკი იღბალი გენვიათ სტუმრად
და გამართლებას გემო გაუგეთ,
ბედნიერებით ამოისუნთქეთ
და ოცნებებსაც კოშკი აუგეთ.

გაიხანგრძლივებთ მისი სტუმრობა,
გამოიზოგებთ, მისხალ-მისხალით,
წუთისოფელის სიმუხთლე განა
დიდხანს დაგაცდით? ერთი მითხარით.

როდესაც იტყვით, ბედნიერი ვარ,
ამ ცხოვრებისგან მომეცა შვება,
აღმასვლის კიბე, სულ რაღაც წამში
დაღმა უფსკრულში გადაეშვება...

უბედურება არ დააყოვნებს,
მასაც სურს თქვენი კერის სტუმრობა
ასე ყოფილა მათი განრიგი
და ნუ გგონიათ გინმეს ხუმრობა.

მოგა და თბილად მოიკალათებს
მასპინძლის ზღურბლზე დაიდებს ბინას,
მანამ ისტუმრებს, სანამ ბოლომდე
არ გამოგძალავთ ხარკსა და ქირას.

ერთიც იცოდეთ, ემზადეთ მისთვის
ნუ დათვლით დღეებს, ნეტავ სადამდის?
თუ კი გეწვიათ, ელოდეთ სხვებსაც -
უბედურება მართო არ დადის.

განსაცდელს თვალი არ აარიდოთ,
არ აზეიმოთ თქვენი დაცემა,
ზურგს ნუ შეაქცევთ, მას ხომ სისხლში აქვს
ზურგიდან ჩუმად ლახვრის ჩაცემა.

შეიარაღდით იმედის ფარით,
ჩასჭიდეთ ხელი ღიმილის მახვილს,
მოზიდეთ მშვილდი მოთმინებისა
რწმენით გაჰყევით ცხოვრების მარხილს.

მოგონებებში იპოვეთ ძალა,
დაცინვით კითხეთ სხვას რას ინებებთ?
თუ მცირედითაც გწამთ მადლი გეცის,
ლოცვებში ღმერთი გაგაძლიერებთ.

ლექსს არ მიწერო...

ლექსს არ მიწერო, რომ მსყვედურობ,
მერედა, გჯერა ჩემი ლექსების?
გჯერა გრძნობების, რაც შიგ წერია ?
შემოხლართულის, გულზე ფესვების?
და, თუ არ გჯერა, მაშინ რად გინდა?
თუ კი ეჭვები გღრნიან და გჭამენ,
ვის რად სჭირდება ლექსის გუთნები,
თუ არ თესავენ და მხოლოდ ხნავენ.
და თუნდ გეჯეროს... ნეტა რად გინდა,
თუ არ ჩახედავ... რას გეტყვის იგი?
სად გინახია, მტვერში დაგდებულ
არქივს რომ ედგეს მკითხველთა რიგი?
აბა, რად გინდა ასეთი ლექსი...
ასეთი ლექსი... ვის რად არგია,
დღეს დაიწეროს და ხვალე უკვე,
თუკი თაროზე ობლად აგდია...

16.02.2017

მაშ დანწყებულა...

თუ მლიქვნელობა იფურჩქნება და ჩვენში ღვივის,
არაკაცობას, თუკი ადგას გვირგვინი დაფნის,
ფარისეველობა, თუკი არის ერის მედროშე,
და თუკი შური, ბოღმა, ღვარძლი ამყად დაქრის...

თუ უნიჭობას თაყვანს სცემენ მუხლმოდრეკილნი,
თუკი შენს კალოს, დღენიადაგ, სულ სხვები ლეწენ,
თუ ანგარება არის მათი იდეოლოგი,
და მეძაობას ქადაგებენ, დღითიდღე ხეწენ...

უსამართლობა, თუკი არის სუფრის თავკაცი
და მერიქიფე ატრიალებს ცოდვის ფიალებს,
თუკი ზნეობის შარავანდელს თავზე გახევენ
და უზნეობა ჭრელ ბაირაღს აგიფრიალებს...

თუ შემოგემსხვრა სულიერი აბჯარი ტანზე,
შენი ლოცვებიც ვედარ სწვდება სმენას უფლისას,
თუკი იმედით დანთებული სანთელიც ქრება,
მაშ დანწყებულა დასაწყისი - დასასრულისა...

2007 წ.

მე არ ვარ მამი

მე არ ვარ მამი, არც სასწაულის მოხდენა ძალმიძს,
მიწისგან შექმნილს, მე მიხმობენ ადამიანად,
თუმც სასწაულად დღეს სიყვარულს თუ ვინმე ჩათვლის,
გრძნობით და ვნებით აგავსებდი მის გულს მთლიანად.

თავზე დაცხრომას არ ვაპირებ, ეგ არ იფიქროთ,
განა რა ყრია, რომ მოვიხიბლო ძალადობაში?
მე თაყვანსა ვცემ მხოლოდ გრძნობას და არა ძალას
მე ვეტრფი ვნებას, აფეთქებულს მხოლოდ გრძნობაში.

ჩემთვის მთავარი არის წამი, რომელშიც ვცხოვრობ,
ბედნიერი ვარ, თუ წამით მაინც ისე ვიცოცხლებ,
რომ ჩემში გრძნობამ გაიმარჯვოს დღეს გონებაზე,
სიცოცხლით იყოს წამით სავსე ჩემი სიცოცხლე.

როგორც მზის სხივი არემარეს, მეც დავღვრი სითბოს,
შენთვის დავწურავ გრძნობის მტევანს, შემსვი ფიალად,
სიცოცხლეს მარქმევ? გადიქცევი დამეულ მხევლად?
მიენდე გრძნობებს, რომანტიზმის იქვე ტრფიალად.

მე სხვისთვის არ ვწერ

მე სხვისთვის არ ვწერ და ეს კალამი
ემსახურება უნიჭო მუზას,
ადრე თუ გვიან ჩემი ხომალდიც,
უძირო ზღვაში ჩაუშვებს ღუმას.

მაგრამ სანამდე ბურგის ქარია,
მინდა გავშალო ცხოვრების აფრა,
მე სიტაბუკის სრუტე გავცურე
ის ბურუსივით ნელ-ნელა გაქრა.

მე სხვისთვის არ ვწერ და ეს კალამი
არის ჩემივე სულის ტკივილი,
გაგა დრო, ალბათ, ვერ გამადვიძებს
მზის ამოსვლისას მამლის ყივილი.

და, როგორც ყველას, ტრადიციულად
ერთ ჭიქა ღვინოს მეც წამიქცევენ,
განვლილ ცხოვრებას ჭორაობისთვის
ლაცობის თემად გადაიქცევენ.

მინდა მოვასწრო მეტი და მეტი
კაცის ბუნება ყოფილა ხარბი,
დრო კი თავისთვის მიდის დინებით,
ვერც ხელს ვერ ვუშლი, თავისთვის გარბის.

მე სხვისთვის არ ვწერ და ამ კალამით
ვესაუბრები საკუთარ მუზას,
ადრე თუ გვიან ჩემი ხომალდიც
მეწამულ ზღვაში ჩაუშვებს ღუმას.

09.05.2002 წ.

მეგობარი

დღეს მომინდა მექეიფა ძველებურად,
გადავწყვიტე მეგობრები მეხმო ჩემთან,
გულახდილი საუბარი მომენატრა,
მსურდა ხიდი აღმედგინა ყველაფერთან.

ჰოდა ვუხმე, ყველას ვუხმე, მაგრამ სამი
მხოლოდ სამი, გამოცხდდა მრავალთაგან:
ზოგი უკვე მეგობარი აღარ იყო,
ხოლო ზოგიც მიწვეული დამხვდა სხვაგან.

სუფრას ოთხი მივუსხედით, რაღა გვექნა
მე, ოცნება, იმედი და თავად რწმენა
დავილოცეთ და გავაბით მუსაიფი
შესაშური იყო ჩვენი ყოფა-ლხენა.

შუადამეს ვერ გაუძლო განსხვავებულს
და ოცნება შემოგვეფშენა, დავრჩით სამი
გავაცდილეთ, მშვიდობით გზა დავულოცეთ
გვერდით მივდგით ცარიელი მისი სკამი...

ცოტა ხანში იმედს სიტყვა აერია
წაბორძიკდა, გადაივლო შავი ღვინო,
მეც წავალო, ამოდერდა ვაივაგლახ
დროა უკვე, იმედმაც რომ დავიძინო.

რალა გვექნა, გაგაცილეთ მეგობარი,
ერთი ერთზე დავრჩით ისევ, მე და რწმენა,
კვლავ შევავსეთ სასმისები, ვადღეგრძელებთ
ბავშვობის გზა და სპეტაკი აღმაფრენა.

სწორედ მაშინ, როცა სხივმა გაიელვა,
ყვილის ხმა სარკმლიდან რომ შემოვარდა,
ფეხზე მდგომმა ჩაიჩოქა დალოცვისას
და რწმენასაც სავსე ყანწი გაუვარდა ...

დაეთხლიშა შავი ღვინო თეთრ სუფრაზე
და შხეფები, თვალიდან რომ მოვიწმინდე,
ვერ დავლანდე, ისე ჩუმად გაპარულა,
სიტყვაც ვერ ვთქვი და ხმაც უცებ ჩავიკმინდე.

გამოვცალე ბოლო ყანწიც გარიჟრაჟზე
და ის იყო უნდა მეთქვა - მართო დავრჩი,
შევიგრძენი, რაღაც მძიმემ დამკრა მხარზე,
ხმა ჩამესმა დამისხიო - მეღა დავრჩი.

შემოვბუნდი, მიღიმოდა მოთმინება
განვდილ ხელზე მაგრად დამკრა კვლავ მარჯვენა,
ნუ მისტირი გაქცეულ ძმებს ... არ ღირს დარდად,
ახლა მხოლოდ მე ძალმიძსო გადარჩენა.

აქ ვიყავი, არ მსურდაო გამოჩენა,
როცა შენით ის ოცნება თამაშობდა,
მერიქიფედ იმედი რომ გაიხადე,
როცა რწმენა გაშლილ სუფრას თამაშობდა,

მე რა მეთქვა ... მომისმენდა განა ვინმე?
მაგრამ მოველ, როცა ყველამ მიგატოვა
დამისხიო შემახსენა ... მეც დაგლოცავ
ჩემთან ერთად გაბაფხული ისევ მოვა.

ჩევეჭიდე, არ გავუშვი უკვე ხელი
ასეთია, ალბათ, ჩემზე, უფლის ნება
დღეს დავდივართ მხოლოდ ორი მეგობარი,
ორნი დავრჩით, მე და ჩემი მოთმინება...

25.02.2017

მერი

მორიგი გაზაფხული, იღვიძებს ბუნება
მზის სხივი ეფინება, ნაცრისფერ ქუჩებს,
ქუჩაში ყავარჯნით მიდის მოხუცი,
ღიმილი დასთამაშებს დაჭმუჭნულ ტუჩებს.

თვალწინ წარმოუდგა განვლილი ცხოვრება,
განვლილი სიჭაბუკე, ხანა აღმაფრენის,
კურცხალი აუგორდა, ცრემლი მოერია,
იგი მარტოა და მას არავინ ელის.

სამოცდათხუთმეტი წელი ავბედითი
ასე უმოწყალოდ, გუშინ შეუსრულდა,
დღითი დღე აახლოებს მიჯნას იმქვეყნიურს,
ერთი ოცნება კი მას არ აუსრულდა...

მაშინ ის, ჯერ კიდე, სულ მთლად ახალგაზრდა
ამ ქუჩაზე მოხვდა ბედის უნებურად,
მისებრ ახალგაზრდა გოგოს შეეჩხა,
გული აუძგერდა ისე უცნაურად...

ვერა მოახერხა, იდგა, შეჰყურებდა,
როგორ მიცურავდა ქალის სილუეტი,
ვერც სახელი ჰკითხა, ისე დააბნია
ქალის სილამაზემ თავს დაასხა რეტი.

მას შემდეგ იგი, ყოველ გაზაფხულზე
მარტის პირველ რიცხვში ამ ქუჩაზე მოდის,
უკვე საუკუნის ნახევარმა განვლო, რაც ის
თავს მთლიანად, მსხვერპლად სწირავს ლოდინს

ასე უსახელოდ იგი შეუყვარდა,
ასე უსახელოდ მიდის ამ ქვეყნიდან,
სუნთქვა გაუჩერდა, გული შეუღონდა
ქალის სილუეტი მოჩანს ფანჯრებიდან...

ქვაფენილს ენარცხება სასოწარკვეთილი,
წამი გაუშეშდა, ექცა საუკუნედ,
ქალის კივილი კი ისმის ფანჯრებიდან,
ხალხო მიეხმარეთ! წყალი მიაპკურეთ.

სახელი თქვენი? - აღმოხდა მომაკვდავს
დაჭმუჭნულ ბაგეებს ღიმილი დაეფინა
ჩემი? ჩასჩურჩულა, მერი, გენაცვალე,
და ჩამქრალ თვალეებში სხივი მოეფინა.

დიდება, უფალო, ჩუმად ბუტბუტებდა
მალევე გაეცალა სული წამებული,
ქალი დასტიროდა, ვის კი არ იცოდა,
ასე უკუღმართი იყო სიყვარული.

მითი

არაგვგე ნისლი ჩამოწვა
აბლავლდა თეთრი ხარიო,
ხეობას ამცნო ამბავი,
ყველასთვის გასახარიო
ღვთისშვილთა შეკრეს ლაშქარი,
ბანზარებს მთა და ბარიო,
წინ უძღვის წმინდა გიორგი
ბურგს იცავს იახსარიო.
მარჯვნივ კოპალა ლახტსა სცემს,
მარცხნივ - გუდანის ყმანიო
ერთიანად სურთ განწმინდონ
ეს ჩვენი მიწა - წყალიო,
თქვენც ქუდზე კაცი გამოდით,
წელზე შაიბით ხმალიო,
ღმერთი მაღალი ახსენეთ
გფარავდეთ მისი ჭვარიო.
ჭინკებს და დევებს შეება
ეს კურთხეული ჭარიო,
იჩქარეთ, ლაშარის ყმანო,
გამოიჩინეთ თავიო!
შუაფხოს ბარი ჩამოკრეს,

დამდგარა ჩვენი ჟამიო,
ლომისას მაცნე აფრინეთ
მათაც აქვთ ქვეყნის ვალიო,
თუშები მგლურით მოდიან,
კლდე აქვთ სავალი სალიო,
გაშლილი დროშით მოუძღვით
გაფრინდაულთა გვარიო.
მოხევეთ შეკრეს ხეობა,
რომ არ დაუსხლტეთ ავიო,
გაცოფდნენ არაგველები:
ვის გავესწოროთ თვალიო,
კლდე -ჭიუხებით ვიაროთ,
არც ვინ ვართ პატარძალიო.
სთქვეს და დაეშვნენ ზგავივით,
როგორც ხეობის ქარიო
მათ შემხედვარეს ავსულებს
გულში გაუჩნდათ ბზარიო,
ავსო მათი ძვალ-ხორციით
ცალკე მთა, ცალკე ბარიო,
კოპალას გატყორცნილ დევის
ახლაც დგას ნაგუბარიო.
ერთიან ლაშქრის ცქერითა
ვერა ძღებოდა თვალიო,
სანამ მთა მთაობს, ქართველნო,
ნურც რა გაქთ საწუხარიო,
გამართეს დიდი დღეობა,
თამაღობს ხევისთავიო,
ფიცვერცხლით შეკრეს პირობა,
ყველამ მხარს მივცეთ მხარიო,
ჭერ კვლავაც ბევრი სისხლი გვაქვს

ქვეყნისთვის დასადგარიო.
მას მერე არვის უნახავს
არაგვზე თეთრი ხარიო,
ყველას აქვს იმის იმედი,
გაივლის დრო და ხანიო,
ღვთისშვილთა მთავარსარდლობით
კვლავ შაიყრება ჯარიო,
კვლავ დაიბღავლებს არაგვზე
ეს მითიური ხარიო,
ღვთის მადლის გადმოსვლას გვამცნობს
დიდი გერგეთის ზარიო.

მიტხარი თუ ხარ

მიტხარი, თუ ხარ შთაგონებისთვის წყარო ანკარა,
რომ პოეზიის მუზა გახდეს, ლექსი გაკმარო,
მიტხარი, შესძლებ? გული ისე მონუსხო შარმით,
რომ თავდაყირა დამიყენო მთელი სამყარო?

მიტხარი, მამცნე ვინ ჩასახა და ვისით იშვა
ეს ილუზია, იქნებ იყოს მისი მშობელი,
მაშ სიყვარული რატომღა კლავს თავად თვის მშობელს
და ეს ნათელი რატომ ხდება ბნელის მხმობელი?

მიტხარი, რისთვის გვევლინებით ამ წუთისოფელს?
რა გვინწერია და ან, სულაც, რა გვაქვს მისია?
მიტხარით, რისთვის ვიტანჯებით მუდმივ ძიებით,
როცა კი ვპოვებთ, თუ აღმოჩნდა, რომ ის სხვისია?

უსიყვარულოდ ყოფა რაა? ან ვის რას არგებს
იგი ტანჯვას და, ამავე დროს, მადლი უფლისა.
არ გყვარებია? ესე იგი, არ გიცოცხლია,
წუთისოფელში სახელი გაქვს მხოლოდ სტუმრისა.

თუ გყვარებია, ბიარებულხარ ბედნიერებას,
თუ ყვარებიხარ, ესე იგი, იყავით ღმერთი,
ორ მხრივ სიყვარულს არც აქ, არც იქ არ აქვს საზღვარი,
ამ ნეტარებას ტოლს ვერ დაუდებს გრძნობა ვერც ერთი.

ექვბეთ მუდამ, ეკლიან გზას ნუ ერიდებით,
ტანჯვა დიდია, მაგრამ სამკელი უდიდეს გელით,
ჭეშმარიტ გრძნობას მხოლოდ ერთხელ გაუგებთ გემოს
და მხოლოდ ერთხელ მოახერხებთ შეხოთ ხელით.

მიწა ღალადებს

მიწა ღალადებს, დაუგდეთ ყური, უგუნურებო,
წინაპართა ხმა, აწმყოს შემყურე მოსთქვამს და ვაებს,
სადაა რწმენა, ენა, მამული, თვითმყობადობა,
ცხადში შეგყურებ და არ ვუჭერებ საკუთარ თვალებს.

ადარა ძღება ეს სტომაქი მხოლოდ ბალახით,
და ლელთ ღუნია ადარა ბჭობს ერში ხმამაღლა,
ადარც შავლეგოს შეძახილი გაისმის მთაში,
პირმოთნეობა, ბოროტება ქვეყნად ამაღლდა.

არც კონსტანტინეს „დააგდე სექტა“ გაისმის ხალხში,
ყველა გაურბის მართებულად მეფეთა წყრომას,
დადგა ეპოქა მლიქვნელთა და სულით მდაბალთა,
ქართულ სხეულში ქართული სული იწყებსო ლპობას.

ამაზე მოთქვამს სვეტიცხოვლის ბარი ხმამაღლა,
რად დაივიწყე წინაპართ გზა ახალ ქართველო?
ილიას მკვლელო, ყორღანაშვილის დამბადებელო,
ფურთხის ღირსი ხარ, ჭეშმარიტად, დღეს, საქართველო.

თუმც გაგვწყრომია ლომისა და გუდანის ჯვარი,
ერთ დროს მოწამეს, საქრისტიანოს დამამშვენებელს,
მე მაქვს იმედი, ღვთისმშობლის და წმინდა გიორგის
და კვლავ მოველი მკვდრეთით აღმდგარ აღმაშენებელს.

26.08.2002 წ.

მოგონებები

მოგონებები გარდასულ დღეთა
კვლავ თავს მევლება, როგორც მხევალი.
დღესაც ხარკს ვუხდი გონების უფსკრულს
საკუთარ ნებით ვხდები მძევალი.

თავისუფლების წყურვილი კვდება
მონობას ასეთს მხოლოდღა ვგუობ,
მოგონებებთან მე ვარ მართალი,
არც ვფარისევლობ და არცა ვცრუობ.

მოგონებებში მე ისევ მე ვარ
და მშვიდად ვუმზერ საკუთარ აჩრდილს
მოგონებებთან მე ვბოვებ შებება,
აქ კი კვლავ ვეძებ საკუთარ ადგილს.

მოგონებებში არ მძულს არავინ,
ვგრძნობ, რომ კვლავ მიყვარს, არ ვგაგარ ხიზანს,
მოგონებებში არ ვარ ეული,
მოგონებებში კვლავ ვაღწევ მიზანს.

მომბებრდით

როგორ მომბებრდა ყველა და ყველაფერი,
ქვეყნად აღარაფრის სურვილი აღარ მაქვს,
მე ისევ მარტო ვარ, სინათლევ არსად მოჩანს
ფიქრის და ნაღველის საგზალიც თან დამაქვს.

არავინ აღარ მინდა, არავინ მეტყველი...
ყველას გაქვთ სურვილი - ნერვებზე ირბინოთ,
დამლალა სიტყვების გესლმა და აღარ მსურს,
ეჭვით შემოგხედოთ , ან ეჭვით მიმზიროთ.

ჩემთვის, სადმე ტყეში, ერთი ქოხი მინდა,
სადაც მხოლოდ მე და ბუნება ვიქნებით,
რა გინდათ? რას მერჩით? ადამიანებო,
ამ უმადურობით რით ველარ იღლებით?!

ო, როგორ მომბებრდა ირგვლივ ყველაფერი:
გესლი, ბოღმა, შური და საყვედურები,
ხანდახან მინდება დავივსო თვალები...
ხანდახან მინდება დავიხშო ყურები...

ახლა უკვე მესმის ყველა განდევილის,
ადამის მოდგმისგან თუ რატომ გაიქცნენ,
უსამართლობისგან, ალბათ, წაბორძიკდნენ,
უმადურობისგან კი უკვე წაიქცნენ.

როგორ დავიღალე ყველაფრის ყურებით,
შინაც და გარეთაც მხოლოდ ერთი ისმის,
რით არ დაელიათ ღვარძლის მარაგები,
დიდი და პატარა, ყველა გესლს რომ ისვრის.

უკვე მეზიზღება... დილის გათენება,
უკვე სულ ერთია ...ცაზე ცისარტყელა,
ო, როგორ მომბებრდა ირგვლივ ყველაფერი,
და, როგორ მომბებრდით, რომ იცოდეთ ყველა...

24.02.2017 წ

მუშლი

ქალაქი, ქალაქს აღარა ჰგავს,
ძველი სატახტო ზინტლში გაეხვია,
ჭუჭყის ოხშივარი ასდის ძველ პროსპექტებს,
და ქართულ მუხასაც მუშლი დაეხვია.

და დღეს ეს ქალაქი, ერთ დროს სიკვლევით
უზადო სინატიფით, ქვეყნად რომ ბრწყინავდა,
მუზა პოეზიის, თემა სატრიალო,
დილით გულგრილობის მორევში გმინავდა.

ვაჟას იმ დაკოდილ არწივს მომაგონებს,
კლანჭი გასცვეთია, თვალი დაბინდვია,
დალენილი ფრთები დაბლა დაუყრია,
თავი დინებისთვის თავქვე მიუნდვია.

ეჰ, ნეტავი იმ წლებს, განვლილს სიამაყით,
ხმას რომ ვერვინ სცემდა ქვეყნად უპატონოდ,
ზინტლში შთაინთქა და ჭუჭყში ჩაიძირა,
მუშლმა წააქცია მუხა უპატრონოდ.

04.03.2002 წ.

წილაბი

ადამიანი ვერ შეიცვლება,
იცვლიან მხოლოდ წილებს...
მწუხარებას და ბედნიერებას
ზოგი თანაბრად ირგებს.

თუკი დასჭირდა, თაფლად იღვრება
და ზიარებას იღებს,
თუკი დასჭირდა, დედის გინებას
დედის რძესავით ირგებს.

ადამიანზე ყალბი არსება
არვინ შობილა დღემდე,
ასჯერ ინანებ თუ ცხოვრებაში,
ვინმეს ოდესმე ენდე...

ადამიანზე უფრო სასტიკი,
არ მეგულება სახე,
ბევრჯერ ვინანე, ის, რაც ვერ ვნახე
და ისიც, თუ რამ ვნახე ...

ადამიანი არ შეიცვლება,
იცვლიან მხოლოდ წილებს,
ერთგულების და ორგულობისას
ზოგი თანაბრად ირგებს.

პირობა

სირცხვილით როგორ შეგხედოთ,
როცა გეწვევით საძვალეს,
ან რა შევქმენი სათქმელი?
ეს კითხვა თან მდევს, მანვალებს.

ასეთ წინაპრის პატრონსა
ქართველობა არ მაცალეს,
სისხლიდან ჭიში და გენი
სულ წვეთწვეთობით დამცალეს.

მხოლოდ ეს ერთი შევძელი,
რაც მაიმედებს, მახარებს,
აქ გავდგი ფესვიც და ვარჯიც -
არ გავქცეულვარ სხვა მხარეს.

სიცოცხლით ვერ გასახელეთ
ვაი, რომ ფხა ვერ ვიჩინე,
გადაგვარებულ თვისტომში
თავი ვერ გამოვიჩინე.

ნეტამც სიკვდილით წაგადგეთ
სთქვან, მათი გორის ყოფილა,
ვისთვისაც რწმენა-მამული
ცალ-ცალკე არ გაყოფილა.

სანამ ვარ, მანამ გადიდებთ
თქვენით ვამაყობ ქართველი,
პირობას გაძლევთ, ვიქნები
თქვენი ადათის დამცველი!

რად მინდა ...

რად მინდა სიბრძნე, თუ სიშლეგეს ვერ კურნავს იგი,
უსამართლობა თუ კანონით სიმართლეს დასჯის,
თუ გმირის საქმეს შემფასებლად უდგას ლაჩარი,
თუ მწერლის ნაწერს წაიკითხავს და სულელი განსჯის.

თუ ქალწულობა არ განირავს თავს დედობისთვის,
თუ სანთლის შუქი ვერ გაფანტავს სიბნელეს, წყვდიადს,
თუ ცეცხლის ალი ვერას ათბობს და მხოლოდ იწვის,
თუ ვერ არჩევენ ერთურთისაგან მდაბალს და დიადს.

რად მინდა მცნება, თუ შესრულებას არავინ ილტვის
რად მინდა ენა, თუ ეს ენა არავის ესმის,
რად მინდა ღვინო, სადღეგრძელოს თუ არ შესვამენ,
ჭეშმარიტებას თუ სიცრუე მუდამ ლაფს ესვრის.

რად მინდა სახლი, თუ სიღარიბე უდგას დარაჯად,
რად მინდა ციხე, თუ მეციხოვნე შიგნით არა დგას,
რად მინდა თვალი, თუ ვუმზერი და ვერას ვხედავ,
რად მინდა დაფნა, თუ ღირსეულს თავზე არ ადგას.

რად მინდა შვილი, თუ შვილობას იგი არ გასწევს,
რად მინდა ძალი, თუ ვერ შეძლო გარჩევა მტრისა,
რად მინდა ხელი, თუ ბორკილი მუდამ ზედ ადევს,
რად მინდა ცოლი, თუ გულში აქვს სურვილი სხვისა.

არ მსურს სიცოცხლე, თუ მოგვდი და არვის ვეტკინე,
თუ ერთი ცრემლიც არ მოადგა არავის თვალზე,
რად მინდა სუფრა, მეგობარი თუ არვინ უბის,
არ მსურს გვირგვინი, თუ ვერასდროს დავიდგამ თავზე.

ფუტია ყველა, თუ მომხმარე არ ჰყავს ამ ქვეყნად,
ფუტია სიბრძნეც, ფუტია შრომაც და სწავლაც ფუტი,
დამფასებელი თუ არა ჰყავს, მოკვდება ყველა,
გინდ ჩააფრინდეს უკვდავებას ორივე მუჭით.

* * * * *

როცა მილულავ წამწამებს მორცხვად,
მოგეპარები, სასთუმალთან ჩამოგიჭდები,
მხოლოდ დაგხედავ, როგორ გძინავს და ისევ წავალ,
გაახელ თვალებს და თავს ჰკითხავ, ხომ არ გვიჟდები?

რისთვის მესიზმრა სილუეტი, წარსული ლანდის...
ნეტავ აქ იყო? ან სად გაქრა სწრაფი ზმანება?
მე მხოლოდ ამბორს დაგიტოვებ შეხსნილ ბაგეზე,
რომ სულ თან გდევდეს, როგორც დამლა, ჩემო თავნება.

რომ სულ ეძებდე ბრბოს წიაღში ამბორის ავტორს,
რომ ვნება ჩემი გულს იპყრობდეს უფრორე მეტად,
მე კი გავყვები უსასრულო სიცარიელეს,
ისევ ეულად, ისევ მართო და ისევ კენტად.

არ მკითხო რატომ? ამ კითხვაზე არ მაქვს პასუხი,
არ მკითხო რისთვის? და ან საით? არც ეს არ მკითხო,
შენთან ვიქნები და იმავ დროს, ვერსად შემამჩნევ,
თუ მომიგონებ, შეძელი ისე, რომ არ გამკიცხო.

და სანამ აქ ვარ, მსურს აგავსო, როგორც ფიალა,
ერთბაშად შეგსვა, დაგეწაფო, უგონოდ დავთვრე,
და შენც დაგათრო, როგორც ფუტკარი ტკბილი ნექტარით
წამად გიქციო საუკუნე და ამით დავტკბე.

სამი ვარდი

ჩემს საფლავზე დარგეთ მხოლოდ სამი ვარდი,
ყვავილობას რომ ყვაოდეს სამი ფერი,
ცხოვრების გზას ასახავდეს ყველა ერთად,
თეთრი, შავი და წითელი სისხლისფერი.

თეთრი, როგორც სისპეტაკე უცოდველი,
მოვლინებას, სულის ყრმობის ჰგავდეს ხანას,
ჟამს, როდესაც ოცნებები სულდგმულობენ,
და სამყაროც შენთვის მღერის იაფნანას.

სისხლისფერი, რომ სიწითლით არემარეს
სიყვარულის, ვნების ხანა შეახსენოს,
იქნებ გული სამარეში უტყვად მყოფი,
კიდევ ერთხელ შეაკრთოს და შეაძგეროს.

შავმა, როგორც ჩამოკრულმა გლოვის ბარმა,
რომ სიოსთან მოგუდულად წაიმღეროს,
თუმც დაგმარცხდი, უბრძოლველად არ წავსულვარ
არვის ძალუძს ბედისწერა შეაჩეროს.

დე სამივე იკმეოდეს სურნელებად,
განმიქარგოს, თუ რამ დამრჩა ქვეყნად დარდი,
ყვავილობას სამი ფერი იფრქვეოდეს,
ჩემს საფლავზე დარგეთ მხოლოდ სამი ვარდი.

31.03.2010 წ.

სიბერეში

სიბერისას თბილ ბუხართან
შვილიშვილით კალთაში,
როცა ცეცხლის ტკაცატკუცის
ხმას გავიგებ ზამთარში,
ვიღაც „ბაბუს“ დამიძახებს,
ვიღაც ფოსტალს ამაცლის,
ალბათ, ვიღაც ტიტინითაც
დაღლილს, სიქას გამაცლის.
ვიღაც სათვალეს მომპარავს
ვიღაც ხელჯოხს დამალავს,
ვიღაც ათას ძველმანებში
კვლავ მოაწყობს სამალავს.
ვიღაც, ალბათ, ზღაპარს მომთხოვს
ვიღაც ბაღში წაყვანას,
ამ ყველაფრის შემხედვარე
შევძლებ თავის აყვანას?
ვიღაც, ალბათ, კვლავ მიაგნებს

მას, რაც დიდად არ არგებს,
ბებოს მიერ გადამალულ
ტკბილეულის მარაგებს.
ვიღაც სულ მთლად მოითხვრება
შოკოლადის ფილეთი,
ვიღაც ლარნაკს დაანარცხებს
ჭიდაობის ილეთით.
ბებოც უმალ აენტება,
სულაც არ დახანდება,
და ის ვიღაც საშველადაც
ჩემსკენ გამოქანდება.
ნეტა, თუკი მოგესწრები
ყოველივეს დანახვას
რაც მინდოდა და, რაც მინდა,
ცხოვრებაში ასახვას.

11.11.2016

სტუმარი

სრულიად მართო ვარ ქაოსის მორეგში,
პრობლემის ზვირთები უტევენ გონებას,
დამხმარე - არაგინ და, როგორც ყოველთვის,
ნერვებით ვმასპინძლობ საკუთარ ცხოვრებას.

ძღომასაც ვერ იგებს, მეგზური მშიერი
გამოცლის მოთმინების ფიალას ფიალაზე,
ცოტა ჯანმრთელობას მიირთმევს დესერტად,
სულიერ სიმშვიდესაც მიმოყრის იატაკზე...

თუ ის სტუმარია, მე ვინ ვარ? – მიკითხავს
პასუხი გესლიანი სისინით ჩამესმის:
„ – შენ ხომ მძევალი ხარ მისი სამუდამო,
აქამდე რით ვერ მიხვდი? ნუთუ ეს არ გესმის ?“

გრძნობები, ემოცია, ღიმილი, ჰარმონია,
რაოდენ უცხოა ამ ჩემი სტუმრისთვის,
სხვა თუ ამ ცხოვრების ხანმოკლე სტუმარია,
მე რად ვარ მასპინძელი, ამას ვინ ამიხსნის.

24.06.2015

ტაო

სტუმრად ვიყავი, ვაი, რომ სტუმრად
კრძალვით ვეწვიე ჩვენს ძველ სანახებს,
ენით ვერ აღვწერ, ჩემმა თვალებმა
თუ რა აღიქვეს და, თუ რა ნახეს!

ვიხილე ციხე, ძვლებით ნაგები
ალბათ, წინაპარს ასე უჯობდა,
დაცემულიყო სამშობლოს რწმენით,
როცა ეს ციხე არტანუჯობდა.

ბრაზით და ბოღმით ამევესო გული,
აზრმა გამკენწლა, მაშ რისთვის განა?
იხოცებოდნენ მტერშემორტყმულნი,
რომ ასე ობლად მდგარიყო ბანა?

რისთვის პოხავდნენ სისხლით ამ მიწას
მკერდს აშველებდნენ დალენილ ფარ-ხმალს,
რომ მათ მომავალს თავდახრილთ ევლოთ?
და, რომ ქურდულად ელოცათ პარხალს?

კაცი ვერ შეძლებს, ქალის ნაშობი
ხელს ვერ აღმართავს, ვერ გაიმეტებს,
გულის მაგივრად ქვა უნდა გედოს,
რამე რომ ავნო იშხანის სვეტებს.

ფრთებჩამორღვეულ, გუმბათდალენილს
ცრემლი რომ სცვივა დიდრონ ლოდებად,
ოშკის აჩრდილი ჩუმად მთხოვს შველას,
ვდგავარ უმწეოდ, მხოლოდ გოდებად.

სიმწრის ცრემლები, როგორც ღვარცოფი,
ამ სალ კლდეებზეც გადავლებულა
ეს იმ დედათა ცრემლები არის,
თორთუმის ტბად რომ დაგუბებულა.

ქვაში ნაკვეთი, სიმბოლო ერის,
ეს სილამაზე, არსად ნახული,
დღესაც ფრთებსა შლის მისი არწივი,
დღესაც მედგრად დგას დიდი ხახული.

წყარო გადმოჩქეფს უდაბნოს თავზე,
იქ, სადაც ზეცას კლდის ქიმი ერთვის,
თუ ყურს დაუგდებთ, გაიგებთ - დღესაც
გრიგოლ ხანძთელი ლოცულობს ჩვენთვის.

კაცის ხელს განა ამდენი ძალუძს?
ამის შექმნაში წვლილია ღმერთის,
მიუვალ მთებში თითქოს თავმდაბლად
დგას ნაღვლიანად ტაძარი ტბეთის.

კვლავ მონუსხული შევცქერი წარსულს,
ამ ლოდებს თლიდა მკლავი რგალისა,
ალბათ, მტერსაც კი დაამუნჯებდა
ეს სინატიფე დოლისყანისა.

გაოცებული ვებრძვი ჩემს გრძნობებს,
თითქოს დავბრძენდი, თითქოს დავბერდი,
შენ არაფერი გინახავს ქვეყნად,
თუ არ გინახავს, ძმაო, შატბერდი.

ეს სულ სხვა არის, სახლი უფლისა?
არა, სასახლეს უფრო ვარქმევდი,
ოთხივე კუთხით ბრწყინვალეებს ოთხთა,
უკეთეს სახელს ვერც დაარქმევდით.

ვით დედოფალი გვირგვინოსანი,
ვით მარგალიტი იაგუნდებში,
დგას პატარძალი, ნათლით მოსილი,
ქართული მიწის ხოდაბუნდებში.

თუმცა ფარულად სწირავს მოძღვარი,
იწვის სანთელი, ნათლის მხმობელი,
ქართულ ტაძარში ქართული სულის
გაისმა ისევ საგალობელი.

ქართულ მიწაზე ვიყავი სტუმრად,
დავბრუნდი ჩემი მიწით სნეული,
შორიდან ვეტრფი ჩემს ტაო-კლარჯეთს
მასზე ვარამით გულამღვრეული.

უმაღურება

თავად უფალსაც არ შეძლებია ყველაფრის თმენა,
უმაღურებამ ანგალოზისგან ეშმაკი შექმნა,
გერ მიუტევა თავის კარზე უპირველესსაც,
და ჯოჯოხეთში გაისტუმრა ... რა უნდა ექნა ?!

უმაღურობამ დააკარგვინა ადამს ედემი,
და გერც ამჯერად მიუტევა უფალმა რჩეულს,
თუ კი შეეხო ... უმაღურება კლავს ყოველივეს,
ყოველგვარ გრძნობას ანადგურებს და წამლავს სხეულს.

მან მისცა ნება აერჩიათ, მათაც არჩიეს ...
და დღემდე ვიმკით საკუთარი არჩევნის ნაყოფს,
უმაღურება ერთ ღროს მთლიანს სულსა და გრძნობას,
სულ რაღაც წამში ქვესკნელად და სამოთხედ გაყოფს.

უმაღურება არის ყოველი ცოდვის მშობელი,
შურისძიებას, მრისხანებას, სიძულვილს ბადებს,
უმაღურებამ ანგელოზისგან შექმნა ეშმაკი,
უმაღურობის ფასი ადამს ედემად ადევს.

2017 წ.

ქარი

რა გაღმუვლებს, რისთვის დაქრი,
გრიგალად ვინ გაგაჩინა?
ბამთრის სუსხში ვის დაეძებ?
მშვიდად ვინ არ დაგარჩინა?

რომ დაღენავ ხის ხმელ ტოტებს,
მოგეშვება გულზე განა?
ვინ შეგიქებს ბობოქრობას,
ვის რად უნდა შენისთანა.

იქნებ, ვინმემ გაგაბრაზა
ვერ მიგიხვდი, გტკივა რამე?
სიყვარულმა გადაგრია
მას დაეძებ დღე და ღამე?

აბა, ცოტა დაუყვავე,
ის ხომ გელის, როგორც სიოს,
იქნებ სწორედ თოვლს ქვემოდან
ამ დროს თავი წამოსწიოს.

გაგიღიმოს, მორცხვად, კდემით,
გულს მოედოს შენი ტრფობა,
ეგ გრძნობები დაგიოკოს,
გაგიწიოს მიჯნურობა.

და ბუნების დიდ ტაძარში
ჯვარს, რომ დაგწერთ გაზაფხული,
მონმედ ია წაიყვანეთ
და ჩუხჩუხა ნაკადული.

ყველა იმ დროს გაიხსენებს
დიდ-პატარა, კაცი, ქალი,
როცა სიო ნეფე იყო
და ენძელა - პატარძალი.

ქვის გული

ქვის გული აქვსო, ამბობენ ასე,
ნეტავი ვინმეს თუ ესმის ფეთქვა?
ენა არა აქვს და ვერას ამბობს
და იქნებ მასაც სურს რაღაც ეთქვა.

დაუგდეთ ყური ასხლეტილ ლოდებს,
როგორ ეშვება უფსკრულს ზრიალით,
ისიც ხომ დედა კლდის კალთას მოსწყდა,
და ისიც დედას უხმობს ღრიალით.

არც კლდე დუმდება, მოთქვამს და გაებს,
ცრემლი სდის ღორღად, აგსებს ნაპრალებს,
დარდით და ჭმუნვით უჩნდება ბზარი,
და ქვის გულიდან ნაღველს აპარებს.

მხოლოდ ოსტატი ხედავს სიცოცხლეს,
მხოლოდ ოსტატებს ძალუძთ გაგება,
ქვის ლოდისაგან შექმნან სიცოცხლე,
და უფლის სახლის მათგან აგება.

სულსაც შთაბერავს სამრევლოს ზარი,
მოიკვევლუცებს, მოინატიფებს,
კვლავ დაადგებათ იმედის სხივი,
კვლავ გახედავენ გაღმა სათიბებს.

შენც ეახლები იმ ტაძრის ლოდებს,
შუბლს მიაყრდნობ და ემთხვევი კრძალვით,
გუშინ თუ ვერას ხედავდი მათში,
დღეს უმზერ მდაბლად და უმზერ მაღვით.

არა აქვთ ენა, თორემ სათქმელი?
ვერვინ აღწერს და ვერავინ იტყვის,
რამდენი ჟამის არიან მომსწრე,
რამდენი გრძნობის, რამდენი სიტყვის!

აწი თუ სადმე ნახავ განოლილს,
მშვიდად მთვლემარეს საღამოს ბინდში,
ფეხს ნუ წამოკრავ, გახსოვდეს მუდამ,
ხვალ მასთან მიხვალ მლოცველთა რიგში.

05.12.2010 წ.

შატილი

შატილის ნანგრევებს შორის
ყვავილი ყაყაჩო ობლად,
ჩიოდა გულისტქმას თვისას
მომწყვდებიც არ დარჩა სოფლად.

პირქუშ სიცივით ლოდნი
მდუმარედ ჩიოდნენ ყოფას,
ვერა ჰგუობენ დღესაც
ხევსურთ უაბჯროდ ყოფნას.

არავინა ჩანს კოშკზე,
მატყლს არავინ რთავს ბანზე,
მხოლოდ ნიაგი სუსტი
ყვავილს ახეთქებს ქვაზე.

სათოფურეებს შორის
აღარ კრთებიან თვალნი,
არ ელვარებენ მზებზე
ქეთელაურთა ხმალნი.

აღარც ლუდს ხარშავს ვინმე,
აღარც ფანდურის ხმა ჟღერს,
არც სალამური ატკობს
მთაში მეცხვარის ნამღერს.

ვეღარც ნაბადი ვნახე,
ქვეშაგის ნაცვლად ზვინზე,
აღარც კისკისი ისმის,
თითქოს, სიცოცხლის ჭინზე...

თითქოს, სევდაა მხოლოდ,
ნაღველი ქვის და კირის,
თითქოს, ქარაფზე ჭიხვიც,
თავის გულისწორს ტირის.

ასე კენტად დგას მუცოც,
ისიც სევდისფერ ნისლში,
გაბუტულია თითქოს,
ყინვამ დამსუსხა სისხლში.

ლამაზი, მაგრამ კუშტი,
ცისკენ კოშკებს რომ იწვდის,
ქვის გოლიათი თითქოს,
აწყმყოსთვის ბოდიშს იხდის.

ბოდიშს, რომ გაძლო დღემდე
და არ დაემხო მყისვე,
როცა დატოვეს ობლად,
და თავი ქალაქს მისცეს.

დიახაც, ბოდიშს იხდის
ამ გულგრილობის გამო,
თითქოს ეძახის სინდისს,
გაშეშდი დრო და წამო...

სულ ერთი წუთით შესდექ,
შეხედე ქონგურს დაშლილს,
გახსოვდეს, დალატს მთისას
დრო ვერასოდეს წაშლის.

მუცოს ნაკვნესმა სიტყვამ
მყისვე მიწია გულში,
სინდისის წყევლა მესმა
სევდა ჩამიდგა სულში.

ანატორიას მისულს
აკლდამის სუნი მეცა,
შევხედე ძვლების გროვას
ნეტავ, შევძლებდი მეცა?

აქ მოვსულიყავ ჩემით
და სიკვდილს, როგორც სატრფოს,
დავლოდებოდი მშვიდად,
როცა მზე ლოდებს ათბობს.

როცა შეხფს ისვრის ჩქერი,
როცა სიცოცხლე ხარობს
შევძლებდი, ჩემი ნებით
მიგბარებოდი ხაროს?!

ასე ფიქრებით უკან
კვლავ მოვადექი შატილს,
თითქოს დავლანდე ბინდში
ვიღაც მიქნევდა მანდილს.

თუმც ბოლო სხივთან ერთად
ჩემი ზმანებაც გაქრა,
თითქოს იმედის ჭრაქი
მიინავლა და ჩაქრა.

დარჩა პირქუში, ცივი
ქვა-ფიქალების წყობა,
თითქოს ხევისბერ კოშკებს
არც როს ჰქონიათ ყრმობა.

გაბუტულ მიჯნურს ჰგვანან,
შატილი, თითქოს უცხოს
ვნებით და კრძალვით უმზერს
მასავით ობოლ მუცოს.

შესანდობარი

მერიქიფე მომანოდე
ეგ მორიგი ფიალა,
მოვიგონოთ წინაპრები,
ვინც კაცურად იარა.
სიყვარულით რომ ცხოვრობდნენ,
ბოღმა-ღვარძლიათ კი არა!
ვისაც გაჰყვა ამა სოფლის,
ნადგელი და იარა.
ვინაც ფესვი განგვიმტკიცა,
საძირკველი ჩაყარა,
სტუმრის ფასი შთავგინერგა,
მტერი გაღმა გაყარა.
ვინაც ენა შეინახა,
სისხლიც ბევრი დაღვარა,
ვინც სამშობლოს შეეწირა,
დიდგორობა გვახარა.
მათი მოგვდგამს გვარ-ჭილაგი,

მტერ-დუშმანის კი არა,
მათ სამარეს არ ენახოს
ეკალ-ბარდი, ხვიარა.
ყველამ შევსავათ მათი სულის
სადიდებლად ფიალა,
რწმენის აბჯარი ჩაგვაცვეს,
მხოლოდ რკინა კი არა.
ადათი და ტრადიცია,
ვისიც დაგვრჩა ულევო
მოვიგონოთ იმ გმირების
ანთებული გულები.
თავის ქვეყნის ერთგულებით
მრავალჭირნახულები,
და კვლავ უფალს შევაგედროთ
წინაპართა სულები.

ჩემს კუთხეში

ჩემს კუთხეში, ბალახს სულ სხვა სუნი უდის,
ჩემს კუთხეში ცვარს სულ სხვა აქვს ბრწყინვალება,
ჩემს კუთხეში ბია ყვავის ისე ნაზად,
თითქოს მასში სისპეტაკე იმალება.

ჩემს კუთხეში როცა შინდი აფეთქდება,
აღუბალი როცა პირველ ყვავილს გაშლის,
აზალიას თითქოს ცეცხლი მოედება,
და ყაყაჩო მწვანე მოღზე სუფრას გაშლის.

როცა შაში იჭახტახებს ბჟოლის წვერზე,
და მოლალურს წამოსცდება ჩუმი სტვენა,
მაშინ ხვდები, სხვაგვარია ყველაფერი,
გეუფლება კვლავ ბავშვური აღმაფრენა.

როცა ღამეს გაანათებს ბროლის მთვარე,
და მდინარე წაგიმღერებს მეგრულ ნანას,
როცა სიო მოგონებებს აგიწუნავს,
გაიხსენებ მყისიერად ოქროს ხანას.

მაშინ ხვდები, რომ კვლავ გიყვარს ყველაფერი,
რომ ვერ გაცვლი ამ კეცის მჭადს ვერაფერზე,
მაშინ ხვდები, რომ ფესვები გეძახიან,
და ამისთვის წამსვლელი ხარ ყველაფერზე.

ჩემს კუთხეში სხვა სუნი აქვს ბუხრის კვამლსაც,
ჩემს კუთხეში ცასაც დაჰკრავს სულ სხვა ფერი,
ჩემს კუთხეში სხვაგვარია მზის ჩასვლაც კი,
მიტომ მიყვარს ჩემს კუთხეში ყველაფერი.

ცხრა ძმა

ცხრა ძმა ხერხეულიძე
განა მხოლოდ ცხრა იყო,
ვინც იმ ველზე დაეცა,
ყველა მათი ძმა იყო,
ყველას ერთი ძუძუდან
ქართველობა ეწოვა,
ერთი ჰქონდათ მიზანი -
მტერს არ გადაეძოვა,
მათი მთა და ველები,
ამისათვის დააცხვეს,
ბევრგან ობლის კვერები.
ამისათვის შემოსეს
ძაძით სატრფო-ცოლები,
ამისათვის შეღებეს
წითლად მწგანე მოლები.
ერთ სხეულად იბრძოდნენ,
ერთ სხეულად დაეცნენ,
სიკვდილს არ შეუშინდნენ
არავის არ გაექცნენ.
იმიტომ რომ იმ ველზე,
სისხლით ყველა ძმა იყო
ცხრა ძმა ხერხეულიძე
განა მხოლოდ ცხრა იყო.

ძმობილი

იდუმალ ღამის ფრთხილი ნაბიჯი
საღამოს ბინდში ისევ გაისმა,
კვლავ სასაუბროდ მესტუმრა ღამე,
კვლავ მეგობრობა მითხრა დაისმა.

მთვარის ანარეკლს გულს ვუხსნი მყისვე,
როგორც არავის მე მას ვენდობი,
მესაიდუმლედ მე ვარჩევ ღამეს,
და დღესაც სწორედ მას გავენდობი.

გავუმხელ ფიქრებს, სევდაგაჟღენთილს,
ჩავაცქერდები თვალეებში წყვილად,
ღამესთან ერთად, ერთ ჭიქას შევსვამ
მასთან გავტეხავ მშვიდობის ხშიადს.

გადავხვიეთ ფიცვერცხლ ნაჭამი
ძმობა შევფიცეთ ფანჯრის რაფაზე,
მე პაიკი ვარ, ის კი სტატისტი
ცხოვრებისეულ შაგ-თეთრ დაფაზე.

აღმოჩნდა თურმე, რომ მასაც სტკივა,
და მასშიც წვეთავს მწარე ნალველი,
რომ მას დალატთან არა აქვს ხელი,
რომ შეუბღალეს ურცხვად სახელი.

რომ იყენებენ ვიგინდარები
და, რომ ბავშვებსაც მისით აფრთხოვენ,
ბოროტებასთან გააიგივეს
და შიშით შუქსაც აღარ აქრობენ.

რატომ და რისთვის ვერ გაუგია,
ის ხომ სიმშვიდით არის ცნობილი,
არც სინათლეთან არა აქვს დავა
არიან ერთი დედის შობილნი.

ერთურთს ვუსმენდით ორი ძმობილი
და მოზიარედ ვიქეცით ხვედრის,
განთიადისას დაგემშვიდობეთ
დავდეთ პირობა კვლავაც შეხვედრის.

ხევსურული ბალადა

დიაცო, თავზე რეტს მასხამ
დაღალულ-დამაშვრალსაო,
შორით მახელე გრძნობებით,
ახლო არა მცემ ხმასაო...

თითქოს მიჯნურად გამიხდი,
გრძნობებს პასუხობ ზგავსაო,
მაგრამ იმავ დროს გამირბი,
ეს რა დავმართე თავსაო.

ან მამკალ, ან დამარჩინე,
ერთად ვიართო მთასაო,
თუ გული ჩემად გააღე
რად უნდა დარჩე სხვასაო.

ღრუბლებში ატაცებული,
რადაზედ ფიქრობ ავსაო,
დაბლა ვარდნისა შიშითა
ქორი ვერ გაშლის ფრთასაო.

ხოხვით ვერ ახვალ მწვერვალზე
ფეხი წაგცდება სალსაო,
კლდე დაიხუვლებს, მოსწყდება,
შენც თან ჩაგიტანს ბარსაო.

ნეტარებას თუ ჰპოვებდი,
თვალს რად აყოლებ სხვასაო,
თუ გული ჩემად მოგიწევს,
ყურს რას უგდებდი ჭკვასაო...

თუ მართო შაირ კაფიად
სიტყვებს ატანდი ქარსაო,
რას მემართლები, რას მერჩი,
ცოდვად რად იგდებ თავსაო.

ოხ, ერთი ჩამამაძინა
მაგ შენი კალთის ძღვარსაო,
გულში მყავხარ და ვერ გწვდები,
თვალში ვერ გიყრი თვალსაო.

ჰოროსკოპი

ასტრონომთა ჯაფა-შრომა,
ახლა მსურს, რომ მართლაც ვაქო,
ეს რამდენი ოფლი ღვარეს,
რომ შეექმნათ ზოდიაქო.
კუროს თევზი შემიყვარდა,
შვილი იშვა მშვილდოსანი,
ასეთ შედეგს ვინც განსჭვრეტდა,
მართლაც იყო გულთმისანი.
ვერძი ლომთან აბამს რომანს,
მორცხვად იწყებს კეკლუცობას,
თხის რქასთან კი მეცოდებით,
ვინც დაკარგავთ ქალწულობას.
უანგარო მეგობრობა
აქვთ კირჩხიბს და მორიელს,
ხელი რომ არ შეეშალოთ,
თუ დაგუდგამთ ვოლიერს.
ჰგონია, რომ ერთი უყვარს,
მერწყულსაც ჰყავს საფიცარი
ტყუპებს გაჰყვა, ახლა წყალი
ორმაგად აქვს საზიდარი.
ვერასოდეს გადაწყვეტთ,
ვერასოდეს აწონით,
სულ ეჭვებში იქნებით,
თუ გვერდით გყავთ სასწორი.
მეგონა, რომ მაკმარეს
ეს ამდენი ქილიკი,
ახლა იაპონურად

გამიკვალეს ბილიკი.
მიმტკიცებენ, რომ ვარ კატა
მჩხავანა და ავი,
ჩვენს შორის მტყუანს არ ეღირსოს
ბარაქა და ხვაფი.
ზოგს ვეფხვობა დააბრალებს,
ზოგს ღორობა დასწამეს,
კაცის სახელს ვინც დაირქმევს,
ვარსკვლავები აწამებს.
ვერ ვეწყობი ჰოროსკოპს,
ვინც რა უნდა მითხრას,
ადამიანს ვერ ვუნოდებ
გველეშაპს და ვირთხას.
ვისაც გსურდეთ, დე იყავით
მამალი და გველი,
ღვთის ხატობა თუ არ განყობთ,
მოგემართოთ ხელი.
გინდა ცხენად წოდებულხართ,
გსურთ და გშვენით ძალლობა?
ყველა დანარჩენებმა
უფალს ვუთხრათ მადლობა,
რომ ვშობილვართ, გაგზრდილვართ
გხვობენ ადამიანად,
მიწისაგან შექმნილნი
მიწად ვიქცეთ მთლიანად.
ჰოროსკოპის შემქმნელებს
გაგუმხნევოთ გულები,
ყველა ერთად ყოფილხართ
ნიშნით მაიმუნები .

11.02.2011 წ.

თქვენ ყველამ ერთად ...

სულ სხვა ვიყავი, ეს წორედ თქვენ გამაუხეშეთ
თქვენ, ყველამ ერთად, მე მაქციეთ აგრე სასტიკად,
რომანტიზმის მზე, ოდესღაც რომ გულს მინათებდა
თქვენ ყველამ ერთად, ამომშანთეთ მკერდზე სვასტიკად.

თქვენ, ყველამ ერთად, თასით მასვით ბოდმა - ნაღველი,
ერთად მომწამლეთ ხვალინდელი უიმედობით,
თქვენ, ყველამ ერთად, ამირიეთ ფიქრი, გონება
გაუთავებელ ღვარძლიანი თქვენი ყბედობით.

სულ სხვა ვიყავი, მე მიყვარდა თქვენგან ყოველი
მსურდა შემექმნა იდეალისტს, ჩემი სამყარო,
დღეს კი გიცქერით, ისე, როგორც თქვენ მე მიცქერდით,
მსურს, ყველა ერთად, ამ სამყაროდან დღესვე გაგყაროთ...

სულ სხვა ვიყავი, ეს სწორედ თქვენ გამაუხეშეთ...
ადრე ყვავილის სილამზით შემეძლო ტკბობა...
დღეს თქვენი სისხლის ერთიანად შესმას ვესწრაფი,
თქვენ, ყველამ ერთად, შემიცვალეთ, ბნე და განწყობა.

უსამართლობას შემატოვით ისევ ეულად,
ყველამ მიგანეთ, ვაივავლახ ვაგრძელებ ბრძოლას
ის დროც დადგება და ერთ დღესაც მოგიბრუნდებით,
აღარ ექნება, თქვენგან არც ერთს, ჩემგან დანდობა.

თქვენ, ყველამ ერთად, გულის ნაცვლად, რკინა ჩამიდგით
და ფეთქვის ნაცვლად, ჟანგიანი ისმის ჭრიალი,
ადრე თუ ღიმილს გახვედრებდით და გენდობოდით,
დღეს მრისხანების ნაკვერჩხალი ღვივის ბრიალით.

სულ სხვა ვიყავი, ეს სწორედ თქვენ გამაუხეშეთ,
ვეღარ შევძელი სულში ფურთხის ჩუმად ატანა
ილოცეთ მისთვის, არ მომეცეს ძალაუფლება,
თორემ ჯამბაზად მოგეჩვენებათ, ჩემთან სატანა...

ვერ მოგიტევეთ, პატიების აღარ მაქვს ძალა,
თქვენმა სიყალბემ ჩემში ჩაკლა გულმონწყალება,
მე მოთმინების ყველა ძაფი ერთად გამიწყდა,
თქვენივე ლახვრით დღეს მწადია თქვენი წვალება.

თქვენმა ღალატმა, ერთი-ორად გამაძლიერა
და მე ჩამიხშობს ყველა სისუსტეს ეს სიმართოვე,
მცირედი დარჩა ჩემში ახლა ადამიანის,
ამასაც დაგძლევ, თუ კი ცოტასაც კიდევ მადროვებთ.

და შემდეგ უკვე ვით უსისხლო და ვით უხორცო
ყველასი ერთად, ზვავ - მენყერით მინდა ჩატანა
ილოცეთ მისთვის, რომ არ მომეცეს ძალაუფლება.
თორემ ჯამბაზად მოგეჩვენებათ, ჩემთან სატანა...

სულ სხვა ვიყავი, ეს სწორედ თქვენ გამაუხეშეთ
დღეს მეც თქვენსავით სასტიკი და გულცივი გავხდი,
აღარც შიში მაქვს, აღარც გრძნობა, ვეღარ გამთელავთ,
სიყალბის სეტყვას დღეს მე უკვე ქვის ლოდად დავხვდი.

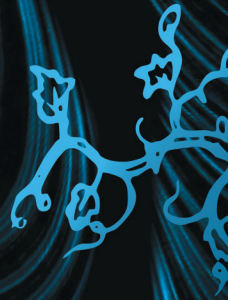
მე დღეს მზადა ვარ გაგიღიმოთ თქვენი ღიმილით
ეს თქვენ მოგიწევთ, უკვე ხვალიდან ჩემი ატანა,
მეც შევთხოვ უფალს, არ მომეცეს ძალაუფლება,
თორემ ჯამბაზად მოგეჩვენებათ, ჩემთან სატანა...

30.06.2017 წ.

სარჩევი

გრძნობების რთველი	5
ანბანი	7
არმეზინია	9
ალსარება	10
ბედნიერი ხარ	11
ბელურა	12
ბუნება	14
გადავილალე	15
გამომიგონე	16
დამაგვიანდა	17
დიდი კაცობა	18
ვაგელინი	19
ვარ ღაჟუმთხვიე	23
ვიცი შეგხვდები	24
თბილისი „სითი“	27
თილისმა	29
თქვენ რა გგონიათ	31
ინანებ რაც გითქვამს....	33
ილბალი	35
ლექს არ მიწერო... ..	37
მაშ დანყებულა... ..	38
მე არ ვარ მაგი	39
მე სხვისთვის არ ვწერ	40
მეგობარი	41
მერი	44
მითი	46
ითხარი თუ ხარ	49
მინა ღალადებს	50
მოგონებები	51
მოგებერდით	52
მუშლი	54
ნილაბი	55
პირობა	56
რად მიწდა	57
* * * * *	59
სამი ვარდი	60

სიბერეში	61
სტუმარი	63
ღაღ	64
უმადურება	67
ქარი	68
ქვის გული	70
შატილი	72
შესანდობარი	76
ჩემს კუთხეში	78
ცხრა ძმა	79
ძმობილი	80
ხევისურული ბალადა	82
ჰოროსკოპი	84
თქვენ ყველამ ერთად	86

9 789941 278099